

Presenting the model of the influence of emotional intelligence on sports performance with the mediating role of spiritual intelligence

Mohsen Sadeghi ¹, Aiuob Heydari ^{2*}, Mir Hamid Salehian ³

1. Ph.D. in Sport Management, Faculty of Sport Sciences, Department of Movement Behavior and Sport Management, Urmia University, Urmia, Iran

2. Assistant Professor of Sport Management and Planning, Department of Physical Education, Urmia University of Technology, Urmia, Iran

3. Assistant Professor, Department of Movement Behavior, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran

Abstract

In addition to physical abilities, Capability and personality traits can also be factors affecting sports performance. In this regard, the present study aimed to present a model of the effect of spiritual intelligence on sports performance with the mediating role of emotional intelligence of athletes participating in the 27th Cultural-Sports Olympiad of the Technical and Vocational University. This research was of an applied, quantitative and descriptive-survey type. The statistical population included male students participating in the 27th Cultural-Sports Olympiad of the Technical and Vocational University in 2023, whose number was 1200 according to the inquiry from the organizing committee, of which 291 were selected according to the Cochran formula and available. To collect data, the Emmons' spiritual intelligence (2000), Cherniss's emotional intelligence (1998) and Charbonneau's sports performance (2001) questionnaires were used. In order to analyze the data, structural equation modeling and Sobel test were used at a significance level of 0.05 and in smart PLS 3.1.1 software. The results of the study showed that spiritual intelligence ($p=0.001$) and emotional intelligence ($p=0.001$) have a positive and significant effect on sports performance and spiritual intelligence has a positive and significant effect on emotional intelligence ($p=0.001$). Also, emotional intelligence plays a mediating role in the effect of spiritual intelligence on sports performance ($p=0.001$). Therefore, athletes who have high intelligence and are more aware of their abilities and skills can have better sports performance.

Article information

Received: 19 August 2025

Revised: 19 February 2026

Accepted: 12 May 2026

Published: 19 July 2026

Keywords:

Emotional Intelligence, Spiritual Intelligence, Sports Olympiad, Sports Performance.

How to Cite This Article:

Sadeghi, M., Heydari, A. and Salehian, M. H. (2026). Presenting the model of the influence of emotional intelligence on sports performance with the mediating role of spiritual intelligence. *Journal of Sport Management Knowledge*, 4 (1), 197-213. <https://doi.org/10.22034/jsmk.2026.68735.1176>

* Corresponding author: aiuob.heydari@gmail.com

EXTENDED ABSTRACT

INTRODUCTION

Today, in the world of sports, continuous physical training is not considered the only key factor for success and reaching the peak of performance, a predetermined goal, and it seems that in addition to physical and tactical abilities and specialized skills, fitness and personality traits are among the factors affecting the improvement of sports performance (Charest & Grandner, 2022; Hwang et al., 2021). Sports performance, in its specific meaning, means the physical and mental effort of an individual or a sports team that takes place in sports competitions with the intention of winning and defeating the opposing individual or team (Kalén et al., 2021). Since athletes are forced to compete in stressful conditions, as a result of facing such a potentially stressful situation, the individual becomes emotional in response to those situations and is placed in stressful situations (Ismail et al., 2020; Nichols & Smith, 2022). A review of past research shows that numerous studies have been conducted domestically and internationally on the effects of spiritual intelligence and emotional intelligence on athletic performance, but none of these studies have been conducted among student athletes, despite the fact that emotional and spiritual conditions vary greatly at different ages and are of great importance, especially in the adolescent and young adult age groups. Furthermore, no study has examined the mediating role of spiritual intelligence in the effect of emotional intelligence on athletic performance. Given the importance of emotional intelligence and spiritual intelligence variables in athletes' performance, as well as the background and past research in this area, and on the other hand, given the simultaneous holding of the 27th Cultural and Sports Olympiad of the Technical and Vocational University with the current study, the researchers decided to conduct this study with the aim of answering these questions: Does emotional intelligence and spiritual intelligence have a significant effect on the athletic performance of athletes participating in the 27th Cultural and Sports Olympiad of the Technical and Vocational University? And can spiritual intelligence play a mediating role in the effect of emotional intelligence on the sports performance of athletes participating in the Sports Olympiad? In order to answer these questions, the present study was conducted with the aim of presenting a model of the effect of emotional intelligence on sports performance with the mediating role of spiritual intelligence of athletes participating in the 27th Cultural-Sports Olympiad of the Technical and Vocational University.

METHODOLOGY

This research was of applied purpose, quantitative in terms of data type, and descriptive-survey research using a standard questionnaire in terms of data collection. The target population in this study was male students participating in the 27th Cultural-Sports Olympiad of the Technical and Vocational University in 2023, whose number was 1200 according to the inquiry from the organizing committee. The sample size selected in this study was determined to be 291 according to the number of the statistical population and using the Cochran formula, and individuals were selected randomly. The criteria for entry into the study were having a membership card in the 27th Cultural-Sports Olympiad of the Technical and Vocational University as an athlete, being male, and willingness to participate in the study, and the criterion for exiting the study was the participants' unwillingness to complete the research questionnaires. A standard questionnaire was used to collect data in this study. The questionnaire in question consists of two parts. The first part was designed to collect demographic information by the researchers, and the second part consisted of three standard questionnaires that were used to collect data related to the variables of emotional intelligence, spiritual intelligence, and sports performance. To collect data related to the variable of spiritual intelligence, the Emmons Spiritual Intelligence Questionnaire (2000) was used. Farahangpour et al. (2010) examined and confirmed the validity and reliability of this questionnaire and reported its Cronbach's alpha as 0.85 (Farahangpour et al., 2010). To collect data related to the variable of emotional intelligence, the Emotional Intelligence Questionnaire of Sherins et al. (1998) was used. The validity and reliability of this questionnaire were examined and confirmed by Safari Dehnavi and Abedi (2012) and its Cronbach's alpha was reported as 0.87 (Safari Dehnavi & Abedi, 2012). Charbonneau's Sports Performance Questionnaire (2001) was also used to collect information related to sports performance. The validity and reliability of this questionnaire were confirmed in the study of Khodaparast et al. (2010), and its Cronbach's alpha was reported to be 0.71 (Khodaparast et al., 2020). All questionnaires were answered with a five-option Likert

scale, and their validity and reliability have also been confirmed in previous research. For greater certainty, the current study sought the help of sports management experts to review and confirm the face and content validity of the questionnaires. Cronbach's alpha test was also used to examine the reliability of the research instrument, and the reliability of the three questionnaires was 0.861, 0.786, and 0.894, respectively, indicating the high reliability of the research instrument. The data analysis of this study was conducted at two levels: descriptive and inferential. In the descriptive section, the demographic information of the participants in the study was examined and in the inferential section, structural equation modeling and indirect bootstrap effect tests were used to analyze the data. All data analysis was performed in SPSS version 23 and Smart PLS 3.1.1 software at a significance level of 0.05.

RESULTS

In the present study, the demographic information of the participants including age, educational level, sport field, and sports experience was examined. The results of the study showed that the age of the participants in the present study was 21.32 years with a standard deviation of 3.11, the educational level of 114 people (39.17%) was associate and 177 people (60.82%) was bachelor, the sports field of 152 people (52.23%) of the participants was team and 139 people (47.76%) was individual, and the sports experience of most of the participants (149 people) was 5 to 7 years. In the present study, structural equation modeling was used to analyze the data. For this purpose, first, the fit indices of the first-order reflective and second-order constructivist measurement models were used to examine the fit of the research model. To examine the fit of the first-order reflective measurement models, composite reliability indices, Cronbach's alpha, factor loadings, convergent validity, and the Fornell-Larker index (divergent validity) were used and to examine the fit of the second-order constructivist fit, the variance increase rate index was used, and all indices indicated a good fit of the research model. Based on the results, considering that the t-statistic value of all paths is greater than 1.96 and their significance is less than 0.05, it can be stated that the research model is appropriate and all paths are confirmed. Also, considering the results of this table, it can be stated that spiritual intelligence ($p=0.001$; $t=3.057$) and emotional intelligence ($p=0.001$; $t=6.898$) have a positive and significant effect on sports performance. The results of the study also showed that emotional intelligence has a positive and significant effect on spiritual intelligence ($p=0.001$; $t=24.187$). In order to investigate the mediating role of spiritual intelligence in the effect of emotional intelligence on the athletic performance of athletes participating in the 27th Cultural-Sports Olympiad of the Technical and Vocational University, the bootstrap test and the results of examining indirect paths in the SmartPLS software were used. According to its results at a 95% confidence level, given that the t-statistic of the bootstrap test is greater than 1.96 (3.092) and its significance is less than 0.05 ($p=0.002$), it can be stated that spiritual intelligence can play a mediating role in the effect of emotional intelligence on the athletic performance of athletes participating in the 27th Cultural-Sports Olympiad of the Technical and Vocational University. Since in addition to the significant effect of the predictor variable (emotional intelligence) through the mediator variable (spiritual intelligence) on the criterion variable (athletic performance), the direct effect of the predictor variable (emotional intelligence) on the criterion variable (athletic performance) is also significant. ($p=0.001$), therefore, the mediating role of spiritual intelligence is partial.

DISCUSSION AND CONCLUSION

In general, most strong athletes need emotional intelligence training, and this need does not stem from psychological problems, but they should learn these skills for a better connection between the body and the mind and for better and more effective performance. However, combining physical skills and emotional ability in sports can be effective and useful in pushing people towards achieving their goals. Recognizing and understanding the relationship between the psychological characteristics and emotional intelligence of athletes can not only help sports coaches in selecting players and assigning different responsibilities and understanding their behavior and how to deal with them, but can also help in observing sports ethics. In other words, it can prevent the occurrence of unsportsmanlike behaviors in order to win the competition, and actions that cause harm to others. Based on the results of the research, it can be concluded that male athletes who have high intelligence and are more aware of their abilities and skills can have better sports performance. Therefore, it is suggested that in order to improve the sports performance of male athletes, special attention should be paid to the field of general thinking and the belief dimension, self-awareness and love and interest, addressing moral values, and the ability to cope with and interact with problems

among athletes. It is also suggested that coaches and relevant officials pay more attention to important points such as self-motivation, self-control, self-awareness, empathy, and social skills of athletes in order to improve the sports performance of male athletes and take steps to strengthen them. Also, by giving more freedom of action, they should cause more creativity in male athletes and ultimately improve their performance. It is worth noting that the present study, like most other studies, also had limitations, which in this regard can be attributed to the lack of cooperation of some athletes in participating in the research and answering the questionnaires. Also, this research was conducted during the 27th Cultural-Sports Olympiad of the Technical and Vocational University and among male athletes of this Olympiad. In generalizing the results of this research to other events and statistical populations, one should act with caution. In order to reduce this limitation, it is suggested that future researchers conduct a similar study among female athletes in different sports events. It is also suggested that future research examine the role of other factors affecting sports performance, such as motivation.

ارائه مدل تأثیر هوش هیجانی بر عملکرد ورزشی با نقش میانجی هوش معنوی در ورزشکاران

محسن صادقی^{۱*}، ایوب حیدری^{۲*}، میرحمید صالحیان^۳

۱. دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، گروه رفتار حرکتی و مدیریت ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

۲. استادیار مدیریت و برنامه‌ریزی ورزشی، گروه تربیت بدنی، دانشگاه صنعتی ارومیه، ارومیه، ایران

۳. استادیار، گروه رفتار حرکتی ورزشی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

اطلاعات مقاله

دریافت شده: ۱۴۰۴/۰۵/۲۸

بازنگری شده: ۱۴۰۴/۱۱/۳۰

پذیرش شده: ۱۴۰۵/۰۲/۲۲

انتشار: ۱۴۰۵/۰۴/۲۸

کلمات کلیدی:

المپیاد ورزشی، عملکرد ورزشی، هوش معنوی، هوش هیجانی.

چکیده

علاوه بر توانایی‌های جسمانی، توان‌مندی و ویژگی‌های شخصیتی نیز می‌توانند از عوامل مؤثر بر عملکرد ورزشی باشند. در همین راستا پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل تأثیر هوش معنوی بر عملکرد ورزشی با نقش میانجی هوش هیجانی ورزشکاران شرکت‌کننده در بیست و هفتمین المپیاد فرهنگی-ورزشی دانشگاه فنی و حرفه‌ای انجام شد. این تحقیق از نوع کاربردی، کمی و توصیفی-پیمایشی بود. جامعه آماری شامل پسران دانشجوی شرکت‌کننده در بیست و هفتمین المپیاد فرهنگی-ورزشی دانشگاه فنی و حرفه‌ای در سال ۱۴۰۲ بودند که تعداد آن‌ها با توجه به استعلام از کمیته برگزاری، ۱۲۰۰ نفر بود که ۲۹۱ نفر از آنان با توجه به فرمول کوکران و به صورت دردسترس انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه هوش معنوی امونز (۲۰۰۰)، هوش هیجانی شرینز (۱۹۹۸) و عملکرد ورزشی چارونیو (۲۰۰۱) استفاده شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون مدل‌سازی معادلات ساختاری و آزمون سوبل در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ و در نرم‌افزار smart PLS 3.1.1 استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد که هوش معنوی ($P=0/001$) و هوش هیجانی ($P=0/001$) بر عملکرد ورزشی تأثیر مثبت و معنی‌داری دارند و هوش معنوی تأثیر مثبت و معنی‌داری بر هوش هیجانی دارد ($P=0/001$). همچنین هوش هیجانی نقش میانجی را در تأثیر هوش معنوی بر عملکرد ورزشی ایفا می‌کند ($P=0/001$). بنابراین ورزشکارانی که از هوش بالایی برخوردارند و بر توانایی‌ها و مهارت‌های خود شناخت بیشتری دارند، می‌توانند عملکرد ورزشی بهتری داشته باشند.

نحوه استناد به این مقاله

صادقی، م.، حیدری، ا.، صالحیان، م.ح. (۱۴۰۵). ارائه مدل تأثیر هوش هیجانی بر عملکرد ورزشی با نقش میانجی هوش معنوی در ورزشکاران. دانش مدیریت ورزشی، ۴(۱)، ۱۹۷-۲۱۳. <https://doi.org/10.22034/jsmk.2026.68735.1176>

* Email: aiuob.heydari@gmail.com

مقدمه

امروزه در دنیای ورزش، تمرین‌های جسمانی پیوسته، به عنوان تنها عامل کلیدی موفقیت و رسیدن به اوج اجرا، هدف از پیش تعیین‌شده، محسوب نمی‌شود و به نظر می‌رسد علاوه بر توانایی‌های جسمانی و تاکتیکی و مهارت‌های تخصصی، توان‌مندی و ویژگی‌های شخصیتی، از عوامل مؤثر بر پیشرفت ورزشی باشد (Charest & Grandner, 2022; Hwang et al., 2021). همچنین از آنجا که ورزشکاران مجبور هستند در شرایط استرس‌زا رقابت کنند، بنابراین در چنین شرایطی استرس و خشم رایج می‌باشد. در نتیجه روبه رو شدن با موقعیتی که به طور بالقوه فشارزاست، سبب خواهد شد تا فرد در واکنش با آن موقعیت‌ها دست‌خوش هیجان شود (Ismail et al., 2020; Nichols & Smith, 2022).

شیوع عوامل استرس‌زا نظیر دآوری بد در جریان مسابقه، وجود شرایط نامناسب محیطی، واکنش تماشاگران در جریان مسابقه، تمایل به برد به قیمت دور شدن از اخلاق ورزشی، تجربه آسیب‌دیدگی، مشاهده تقلب رقیب، احتمال تقلب به منظور بردن، توبیخ بازیکن توسط مربی و انتقاد مربی در جریان مسابقه، ضرورت وجود مهارت‌های مقابله‌ای مؤثر را به منظور حفظ سلامت روانی ورزشکار و دستیابی به موفقیت ورزشی اجتناب‌ناپذیر می‌سازد؛ چرا که ناتوانی در مقابله با عوامل استرس‌زا برای عملکرد موفقیت‌آمیز ورزشکاران زیان‌بخش خواهد بود (Gatsis et al., 2021). بنابراین هوش هیجانی، از جمله ویژگی‌های شخصیتی مهمی است که به نظر می‌رسد عملکرد ورزشکار را در شرایط استرس‌زایی هم‌چون محیط‌های ورزشی، تحت تأثیر قرار می‌دهد (Yarayan et al., 2023) و متغیری شخصیتی است که در ادبیات روان‌شناسی جدید به واسطه استنباط‌های مختلف، خود را به شکل‌های گوناگون نشان می‌دهد (Bashokouh Ajirloo & naserpour, 2022). هوش هیجانی ورزشی نه تنها در ایران بلکه در سایر کشورها نیز روش جدیدی در مدیریت هیجان‌های ورزشکاران و اصلاح عملکرد آنان محسوب می‌شود (Abdolzadeh, 2023). تأثیر هیجان‌ها بر عملکرد ورزشی توسط اغلب پژوهشگران، مربیان، مدیران ورزشی و ورزشکاران، پیش، حین و پس از مسابقه مورد تأیید قرار گرفته است و لازم به ذکر است اکثر ورزشکاران، عملکرد موفقیت‌آمیز یا عملکرد منجر به شکست خود را به عوامل هیجانی نسبت می‌دهند (Shahan et al., 2023). در واقع، هیجان و چگونگی کنار آمدن افراد با آن، بخشی از شخصیت آدمی است که بر عملکرد فرد تأثیر می‌گذارد (Sánchez-Álvarez et al., 2020). با این همه بسیاری از ورزشکاران به دلیل پیچیدگی حالت‌های هیجانی، نمی‌دانند که در کدام صفات قوی هستند و چه نقاط ضعفی دارند (Guszkowska & Wójcik, 2021). توانایی درک، استنباط و به کارگیری مهارت‌های هیجانی در افراد متفاوت است و این مجموعه از سطح هشیاری، هوش هیجانی فرد را تشکیل می‌دهد و در عملکرد فرد سهم بسزایی دارد (Carson et al., 2025). هوش هیجانی بالا در فرد، نشان می‌دهد که چگونه فرد بلافاصله هیجان‌های خود را به طور مناسب در موقعیت‌های مختلف به کار می‌گیرد و باعث می‌شود حالت‌های هیجانی مورد نیاز و متناسب با موقعیت را نمایش دهد؛ به طوری که اگر موقعیت، نیازمند انگیختگی بالا باشد، هوش هیجانی می‌تواند برانگیختگی ورزشکار را بالا ببرد و از طرف دیگر اگر موقعیت، نیازمند آرامش هیجانی باشد، باعث می‌شود که ورزشکار به خود آرامش بدهد (Gholizadeh Tehrani et al., 2017; Udayar et al., 2020). در حالی که اگر ورزشکار هوش هیجانی ضعیفی داشته باشد، رفتارهای ناسازگار او مانند؛ عدم تعهد در تمرین‌ها، تلاش کم و عدم استقامت، او را محکوم به شکست خواهد کرد. اما اگر در درک شناسایی و تنظیم و ابراز دقیق هیجان‌ها توانمندتر باشد، عملکرد بهتری نیز خواهد داشت (Prasetyo et al., 2023).

یکی دیگر از انواع هوش‌هایی که ورزشکاران را قادر می‌سازد تا موفقیت خود در میدانی ورزشی را افزایش دهند هوش معنوی است (Gholamveisy & Hasanali, 2024). هوش معنوی جنبه‌های بیرونی هوش را با جنبه‌های درونی معنویت تلفیق می‌کند و ظرفیت خارق‌العاده‌ای در فرد ایجاد می‌کند، به گونه‌ای که می‌تواند معنویت را به شکلی کاربردی مورد استفاده قرار دهد (Putra et al., 2018; Safari Jafarloo et al., 2019). هوش معنوی ظرفیت انسان است برای جستجو و پرسیدن سؤالات غایی درباره معنای زندگی و به طور هم‌زمان تجربه پیوند یکپارچه بین هر یک از ما و جهانی است که در آن زندگی می‌کنیم (Aydin, 2019). توانمندی‌ها و

شایستگی‌های اجتماعی و هیجانی از عوامل تعیین‌کننده و تاثیرگذار بر کیفیت روابط اجتماعی و موفقیت در حوزه‌های گوناگون زندگی و شغلی به شمار می‌روند. خاستگاه نظری این دسته از پژوهش‌ها مفهوم هوش هیجانی است که دثول و سینگ (۲۰۱۷) هوش معنوی را به عنوان هوشی که به حل مشکلات، معنا و ارزش می‌دهد تعریف می‌کنند که با استفاده از آن می‌توان اعمال و زندگی‌مان را در بافتی که از لحاظ معنا عمیق‌تر و وسیع‌تر باشد، قرار داد و به کمک آن می‌توان سنجید که کدام راه و روش زندگی از دیگر راه‌ها و روش‌ها کاراتر، مؤثرتر و معنادارتر است (Deol & Singh, 2017).

در رابطه با تأثیر هوش هیجانی و هوش معنوی بر عملکرد ورزشی و همچنین ارتباط بین این سه متغیر تحقیقات عمده‌ای در کشورهای دیگر انجام شده است. در همین ارتباط لپرز و همکاران (۲۰۲۵) نشان دادند که هوش هیجانی با بهبود مسیرهای طولی استرس ادراک شده و کنترل در بین ورزشکاران مرتبط است (Lepers et al., 2025). زاجونز و همکاران (۲۰۲۴) در تحقیق خود بیان کردند که هوش هیجانی موجب بهبود در کارایی مربی‌گری مربیان ورزش‌های انفرادی می‌شود (Zajonz et al., 2024). حسن (۲۰۲۳) نیز در تحقیق خود چنین بیان کرد که هوش معنوی بالا، پیش‌بینی‌کننده موفقیت بالای ورزشکاران است (Hassan, 2023). در تحقیقی دیگر ابراهیم و همکاران (۲۰۲۲) خاطرنشان کردند که هوش هیجانی می‌تواند بر هوش معنوی تأثیر معنی‌داری بگذارد و هوش هیجانی نیز نقش میانجی را بین هوش معنوی و سلامت روانی ورزشکاران ایفا می‌کند (Ibrahim et al., 2022) و اوزسری و ایلکیم (۲۰۲۱) نیز بیان داشتند که بدمینتون‌بازانی که دارای هوش معنوی بالاتری نسبت به رقبای خود بودند، از شانس بیشتری برای برد برخوردار بودند (Özsarı & Ilkim, 2021). در داخل کشور نیز تحقیقاتی در زمینه تأثیر هوش معنوی و هوش هیجانی بر عملکرد ورزشی و همچنین ارتباط بین این سه متغیر انجام شده است. به طور مثال نظرپوری و اقدسی (۲۰۲۴) نشان دادند که بین کشتی‌گیران نخبه و غیرنخبه در متغیرهای هوش هیجانی تفاوت معنی‌داری وجود دارد (Nazarpouri & Aghdasi, 2024). کشاورز و همکاران (۲۰۲۳) نیز عنوان کردند که هوش هیجانی نقش مؤثر و مهمی در مدیریت عملکرد فدراسیون دوچرخه‌سواری دارد (Keshavarz et al., 2023). حاجی‌پور و صفائی (۲۰۲۳) هم بیان کردند که هوش معنوی رابطه مثبت و معنی‌داری با مدیریت عملکرد کارکنان ادارات ورزش و جوانان خراسان جنوبی دارد (hajipoor & safaei, 2023). در تحقیقی دیگر نیز کیانی و بهرامی (۲۰۲۰) تأکید کردند که بین هوش معنوی و هوش هیجانی رابطه معنی‌داری وجود دارد (Kiani, 2020). بررسی تحقیقات گذشته نشان می‌دهد که در داخل و خارج از کشور تحقیقات متعددی در زمینه تأثیر هوش معنوی و هوش هیجانی با عملکرد ورزشی انجام شده است ولی این دسته از تحقیقات در بین دانشجویان ورزشکار بسیار محدود است و همچنین تا به حال پژوهشی به بررسی نقش میانجی هوش هیجانی در تأثیر هوش معنوی بر عملکرد ورزشی نپرداخته است.

با توجه به اهمیت متغیرهای هوش هیجانی و هوش معنوی در عملکرد ورزشکاران و همچنین با توجه به پیشینه و تحقیقات گذشته‌ای که در این حیطه وجود دارد و از طرف دیگر با توجه به هم‌زمان بودن برگزاری بیست و هفتمین المپیاد فرهنگی-ورزشی دانشگاه فنی و حرفه‌ای با انجام پژوهش حاضر، محققان تصمیم به انجام این تحقیق با هدف جواب دادن به این سؤالات گرفتند که آیا هوش هیجانی و هوش معنوی بر عملکرد ورزشی ورزشکاران شرکت‌کننده در بیست و هفتمین المپیاد فرهنگی-ورزشی دانشگاه فنی و حرفه‌ای تأثیر معنی‌داری دارد؟ و آیا هوش هیجانی در تأثیر هوش معنوی بر عملکرد ورزشی ورزشکاران شرکت‌کننده در المپیاد ورزشی می‌تواند نقش میانجی ایفا کند؟

روش تحقیق

این تحقیق از نظر هدف از نوع کاربردی، از نظر نوع داده‌ها از نوع کمی و از نظر نحوه گردآوری داده‌ها از نوع تحقیقات توصیفی-پیمایشی با استفاده از پرسشنامه استاندارد بود. جامعه آماری مورد نظر در این تحقیق، پسران دانشجوی شرکت‌کننده در بیست و هفتمین المپیاد فرهنگی-ورزشی دانشگاه فنی و حرفه‌ای در سال ۱۴۰۲ بودند که تعداد آن‌ها با توجه به استعلام از کمیته برگزاری،

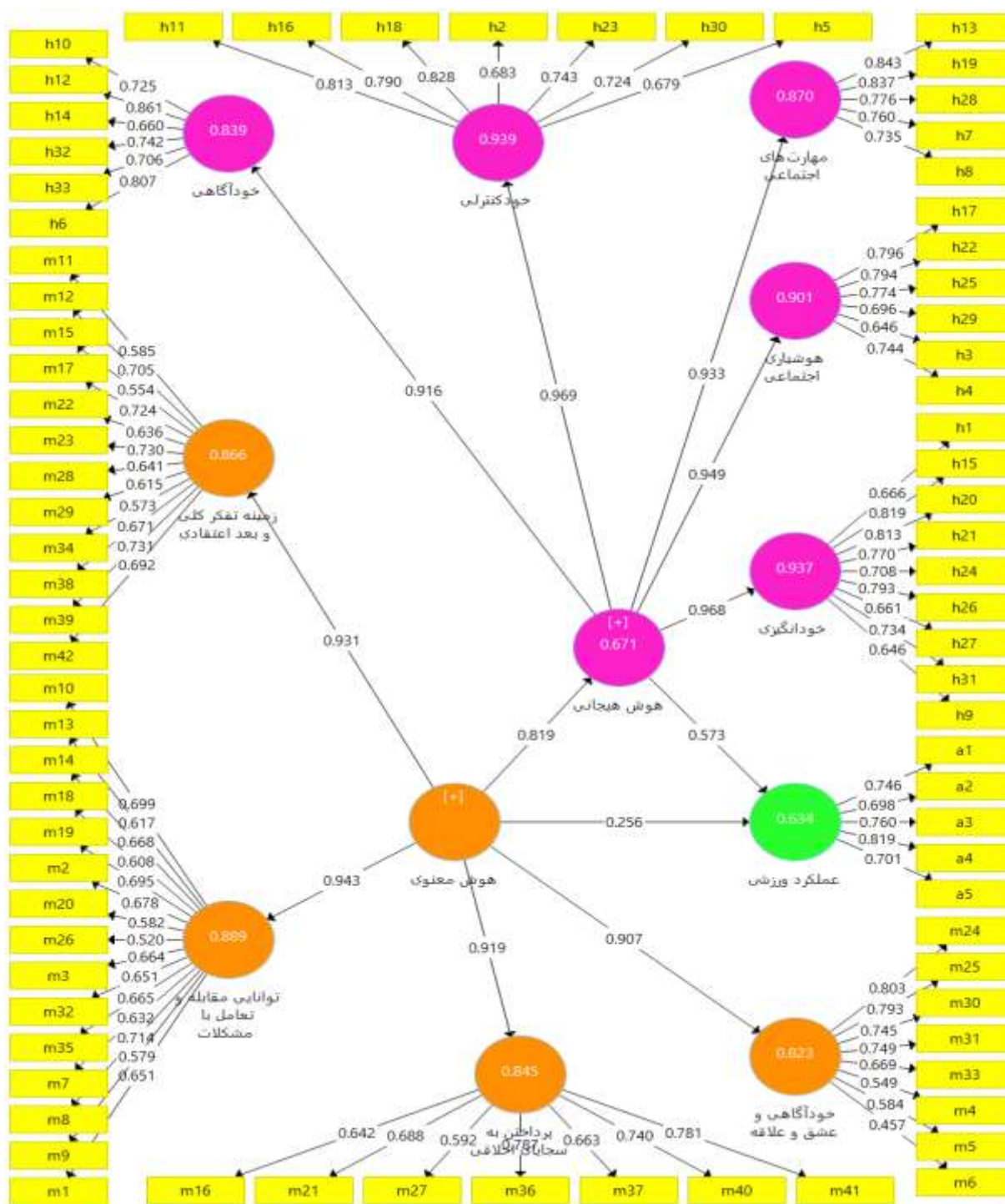
۱۲۰۰ نفر بود. حجم نمونه انتخاب شده در این تحقیق با توجه به تعداد جامعه آماری و با استفاده از فرمول کوکران، ۲۹۱ نفر تعیین شد و افراد به شکل در دسترس انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها در این تحقیق از پرسشنامه استاندارد استفاده شد. پرسشنامه مورد نظر، شامل دو بخش می‌باشد. بخش اول برای جمع‌آوری اطلاعات جمعیت‌شناختی توسط محققان تنظیم شده و بخش دوم از سه پرسشنامه استاندارد تشکیل شده که به منظور جمع‌آوری داده‌های مربوط به متغیرهای هوش هیجانی، هوش معنوی و عملکرد ورزشی استفاده شد. جهت جمع‌آوری داده‌های مربوط به متغیر هوش معنوی از پرسشنامه هوش معنوی امونز (۲۰۰۰) استفاده شد. این پرسشنامه از ۴۲ گویه و ۴ مؤلفه تشکیل شده است. مؤلفه زمینه تفکر کلی و بعد اعتقادی دارای ۱۲ سؤال (۱۱، ۱۲، ۱۵، ۱۷، ۲۲، ۲۳، ۲۸، ۲۹، ۳۴، ۳۸، ۳۹، ۴۲)، مؤلفه توانایی مقابله و تعامل با مشکلات دارای ۱۵ سؤال (۱، ۲، ۳، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۳، ۱۴، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۶، ۳۲، ۳۵)، مؤلفه خودآگاهی و عشق و علاقه دارای ۸ سؤال (۴، ۵، ۶، ۲۴، ۲۵، ۳۰، ۳۱، ۳۳) و مؤلفه پرداختن به سنجایی اخلاقی دارای ۷ سؤال (۱۶، ۲۱، ۲۷، ۳۶، ۳۷، ۴۰، ۴۱) می‌باشد (Emmons, 2000). جهت جمع‌آوری داده‌های مربوط به متغیر هوش هیجانی از پرسشنامه هوش هیجانی شرینز و همکاران (۱۹۹۸) استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۵ زیر مقیاس خوداندگیزی (۹ سؤال شامل ۱، ۹، ۱۵، ۲۰، ۲۱، ۲۴، ۲۶، ۲۷، ۳۱)، خودآگاهی (۶ سؤال شامل ۳۳، ۳۲، ۱۴، ۱۲، ۱۰، ۶)، خودکنترلی (۷ سؤال شامل ۳۰، ۲۳، ۱۸، ۱۶، ۱۱، ۵، ۲)، هوشیاری اجتماعی یا همدلی (۶ سؤال شامل ۲۹، ۲۵، ۱۷، ۴، ۳) و مهارت‌های اجتماعی (۵ سؤال شامل ۲۸، ۱۹، ۱۳، ۸، ۷) و در کل دارای ۳۳ سؤال می‌باشد (Cherniss et al., 1998). جهت جمع‌آوری اطلاعات مربوط به عملکرد ورزشی نیز از پرسشنامه عملکرد ورزشی چاربنو (۲۰۰۱) استفاده شد که تک مؤلفه‌ای است و دارای ۵ گویه می‌باشد (Charbonneau et al., 2001). تمامی پرسشنامه‌ها با طیف لیکرت پنج گزینه‌ای پاسخ داده شدند و روایی و پایایی آن‌ها نیز در تحقیقات گذشته مورد تأیید قرار گرفته است و جهت اطمینان بیشتر در پژوهش حاضر از نظر کارشناسان جهت بررسی و تأیید روایی صوری و محتوایی پرسشنامه‌ها کمک گرفته شد و همچنین از آزمون آلفای کرونباخ جهت بررسی پایایی ابزار تحقیق استفاده شد که به ترتیب پایایی سه پرسشنامه مذکور ۰/۸۶۱، ۰/۷۸۶ و ۰/۸۹۴ به دست آمد که نشان از پایایی بالای ابزار پژوهش بود.

تجزیه و تحلیل داده‌های این پژوهش در دو سطح توصیفی و استنباطی صورت گرفته است. در بخش توصیفی به بررسی اطلاعات جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان در پژوهش پرداخته شد و در بخش استنباطی نیز از آزمون مدل‌سازی معادلات ساختاری و آزمون سوبل جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شد. تمامی تجزیه و تحلیل داده‌ها در نرم‌افزارهای SPSS 23 و Smart PLS 3.1.1 و در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ انجام شد.

یافته‌های تحقیق

در پژوهش حاضر اطلاعات جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان شامل سن، مقطع تحصیلی، رشته ورزشی و سابقه ورزشی بررسی شد. نتایج تحقیق نشان داد که سن شرکت‌کنندگان در پژوهش حاضر $21/32 \pm 3/11$ بود، مقطع تحصیلی ۱۱۴ نفر (۳۹/۱۷ درصد) کاردانی و ۱۷۷ نفر (۶۰/۸۲ درصد) کارشناسی بود، رشته ورزشی ۱۵۲ نفر (۵۲/۲۳ درصد) از شرکت‌کنندگان تیمی و ۱۳۹ نفر (۴۷/۷۶ درصد) انفرادی بود و سابقه ورزشی بیشتر شرکت‌کنندگان (۱۴۹ نفر) ۵ تا ۷ سال بود.

در پژوهش حاضر به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شد. به همین منظور ابتدا جهت بررسی برازش مدل پژوهش از شاخص‌های برازش مدل‌های اندازه‌گیری انعکاسی مرتبه اول و سازنده مرتبه دوم استفاده شد. جهت بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری انعکاسی مرتبه اول از شاخص‌های پایایی ترکیبی، آلفای کرونباخ، بررسی بارهای عاملی، روایی همگرا و شاخص فورنل‌لارکر (روایی واگرا) و جهت بررسی برازش سازنده مرتبه دوم از شاخص افزایش نرخ واریانس استفاده شد. در ادامه در شکل ۱ نتایج مربوط به بررسی اولیه بارهای عاملی تمامی سؤالات پرسشنامه‌ها آورده شده است.

شکل ۱. مدل با ضرایب بار عاملی

Figure 1. Model with factor loading coefficients

بر اساس شکل ۱، بارهای عاملی تمامی سؤالات پرسشنامه بیشتر از ۰/۴ بود. در ادامه نتایج مربوط به آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی، روایی همگرا (AVE) و شاخص افزایش نرخ واریانس (VIF) در جدول ۱ آورده شده است.

جدول ۱. نتایج آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی، روایی همگرا و شاخص افزایش نرخ واریانس

Table 1. Results of Cronbach's alpha, composite reliability, convergent validity, and variance increase rate index

متغیرها Variables	AVE	VIF	پایایی ترکیبی Composite Reliability	آلفای کرونباخ Cronbach's Alpha
هوش معنوی	0.613	1.064	0.913	0.881
زمینه تفکر کلی	0.528	1.138	0.894	0.856
توانایی مقابله و تعامل با مشکلات	0.741	1.524	0.905	0.874
پرداختن به سجایای اخلاقی	0.713	1.057	0.794	0.771
خود آگاهی و عشق و علاقه	0.672	1.116	0.946	0.901
هوش هیجانی	0.629	1.234	0.881	0.852
خود انگیزی	0.667	1.069	0.859	0.816
هوشیاری اجتماعی	0.781	1.517	0.883	0.849
مهارت‌های اجتماعی	0.639	1.117	0.917	0.873
خود کنترلی	0.588	1.007	0.826	0.792
خود آگاهی	0.691	1.237	0.943	0.916
عملکرد ورزشی	0.562	1.422	0.855	0.814

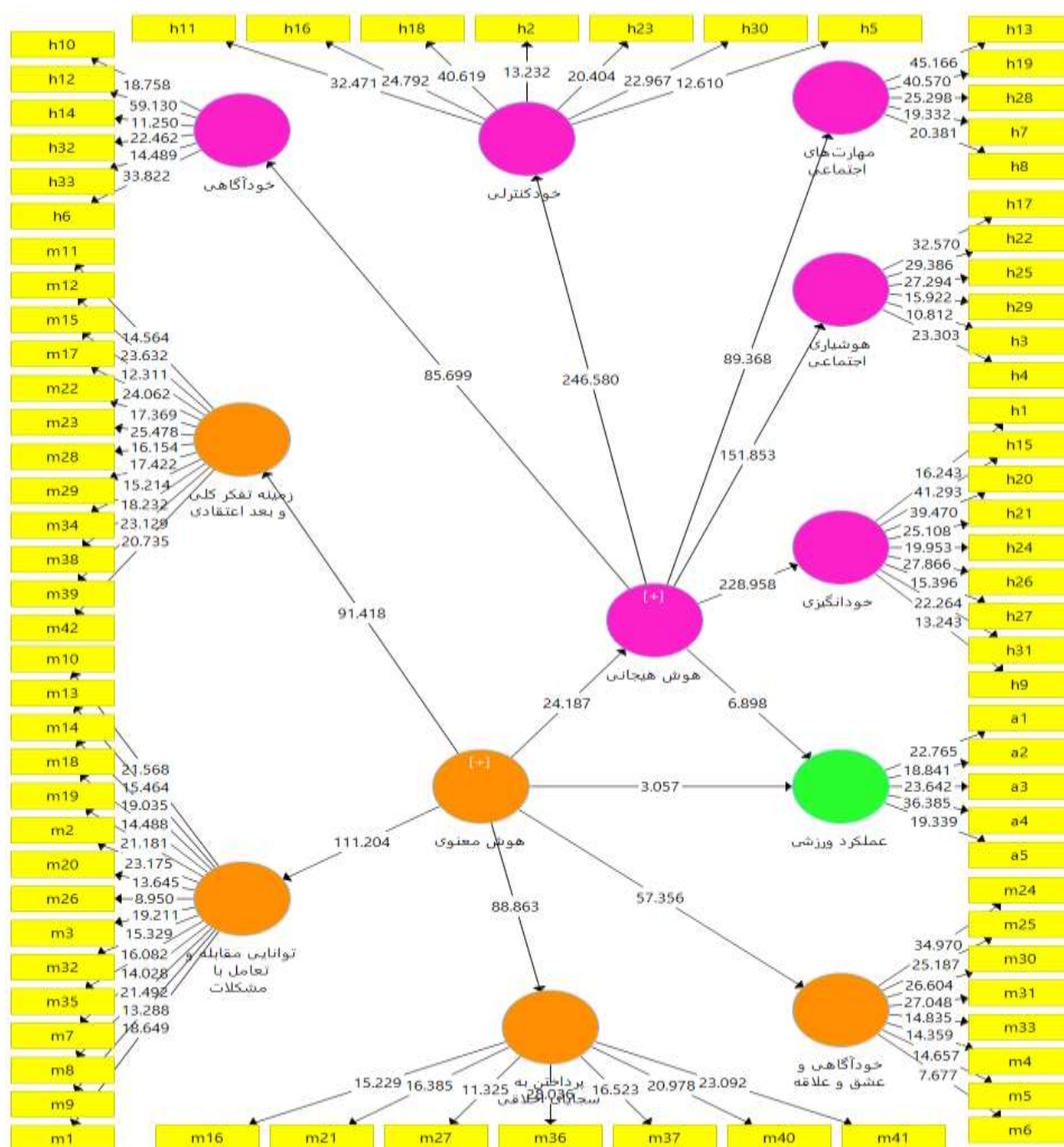
بر اساس نتایج جدول ۱، تمامی متغیرها مقادیر آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی بالاتر از ۰/۷، شاخص AVE بالاتر از ۰/۵ و شاخص VIF پایین‌تر از ۵ به دست آوردند، بنابراین ابزار مورد استفاده در این پژوهش از پایایی، روایی همگرا و افزایش نرخ واریانس و مدل پژوهش نیز از برازش مناسبی برخوردار است. در ادامه نتایج مربوط به ماتریس فورنل-لارکر جهت بررسی روایی واگرایی ابزار پژوهش در جدول ۲ آورده شده است.

جدول ۲. نتایج ماتریس فورنل و لارکر

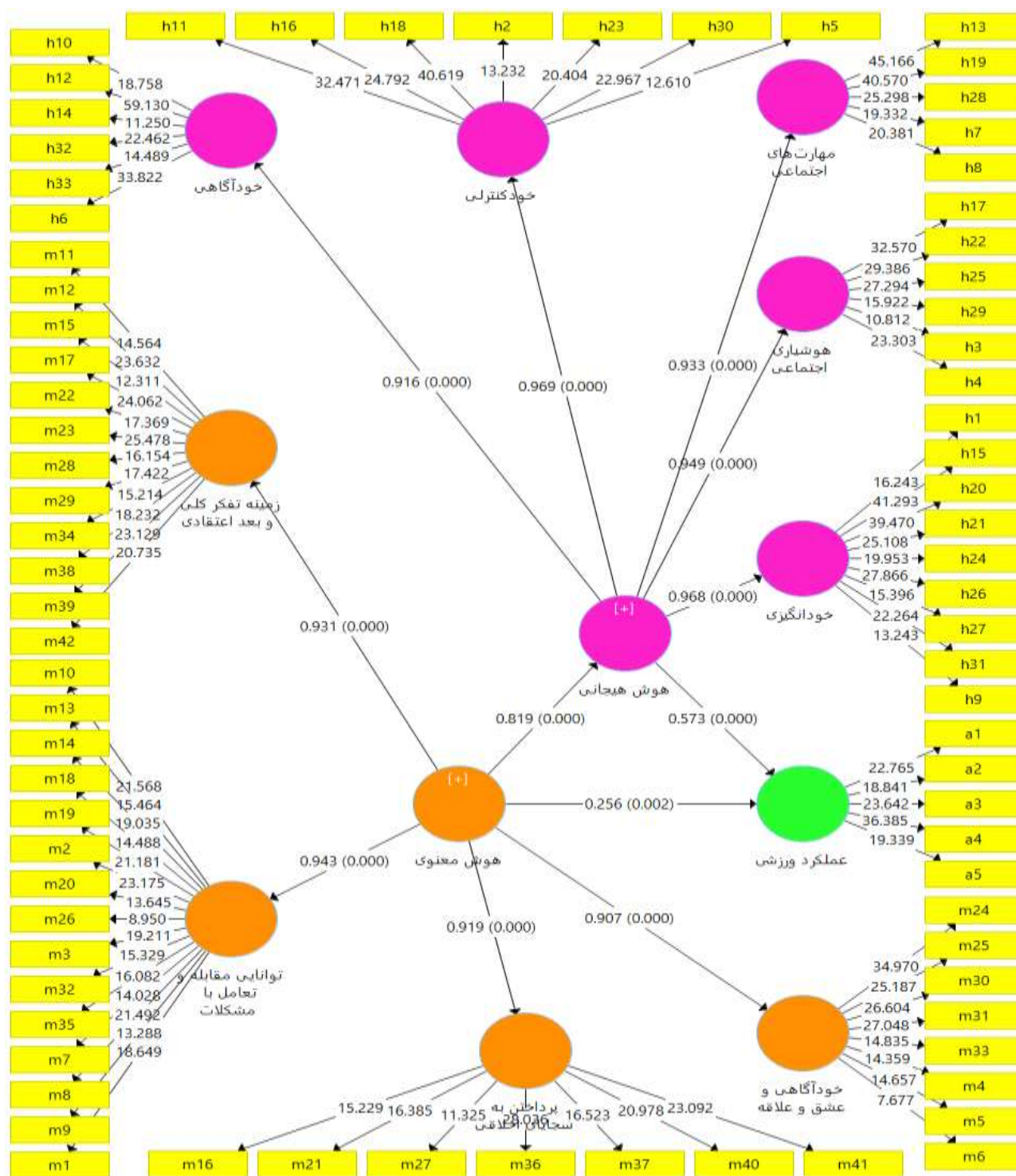
Table 2. Results of the Fornell and Larker matrix

متغیر	هوش معنوی Spiritual Intelligence	هوش هیجانی Emotional Intelligence	عملکرد ورزشی Sports Performance
هوش معنوی Spiritual Intelligence	0.953		
هوش هیجانی Emotional Intelligence	0.647	0.847	
عملکرد ورزشی Sports Performance	0.559	0.741	0.873

بر اساس نتایج جدول ۲، مقدار جذر AVE تمامی متغیرهای مرتبه اول از مقدار همبستگی میان آن‌ها بیشتر است که این امر روایی واگرایی ابزار تحقیق و برازش مناسب مدل پژوهش را نشان می‌دهد. در ادامه مدل‌ها با مقادیر ضریب مسیر و معناداری t-value در شکل ۲ و p-value در شکل ۳ نشان شده است. همچنین مقادیر ضریب مسیر، آماره t و معناداری مرتبط با تمامی مسیرهای مدل پژوهش حاضر، در جدول ۳ آورده شده است.

شکل ۲. مدل با مقادیر t-value
Figure 2. Model with t-values

شکل ۳. مدل با معناداری p-value و مقادیر ضریب مسیر

Figure 3. Model with significant p-value and path coefficient values

جدول ۳. مقادیر ضریب مسیر، آماره t و معناداری مرتبط با مسیرهای مدل

Table 3. Path coefficient values, t-statistics, and significance associated with model paths

وضعیت Status	p-value	t-value	ضریب مسیر Path coefficient	مسیر Path
معنی دار است	0.001	91.418	0.931	هوش معنوی ← زمینه تفکر کلی و بعد اعتقادی
معنی دار است	0.001	111.204	0.943	هوش معنوی ← توانایی مقابله و تعامل با مشکلات
معنی دار است	0.001	88.863	0.919	هوش معنوی ← پرداختن به سجایای اخلاقی
معنی دار است	0.001	57.356	0.907	هوش معنوی ← خود آگاهی و عشق و علاقه
معنی دار است	0.001	24.187	0.819	هوش معنوی ← هوش هیجانی
معنی دار است	0.002	3.057	0.256	هوش معنوی ← عملکرد ورزشی
معنی دار است	0.001	228.958	0.968	هوش هیجانی ← خود انگیزی
معنی دار است	0.001	151.853	0.949	هوش هیجانی ← هوشیاری اجتماعی
معنی دار است	0.001	89.368	0.933	هوش هیجانی ← مهارت‌های اجتماعی
معنی دار است	0.001	246.580	0.969	هوش هیجانی ← خود کنترلی
معنی دار است	0.001	85.699	0.916	هوش هیجانی ← خود آگاهی
معنی دار است	0.001	6.898	0.573	هوش هیجانی ← عملکرد ورزشی

بر اساس نتایج جدول ۳ با توجه به اینکه مقدار آماره t تمامی مسیرها بزرگ‌تر از ۱/۹۶ و معنی‌داری آن‌ها کمتر از ۰/۰۵ است، می‌توان چنین بیان کرد که مدل پژوهش مناسب بوده و تمامی مسیرها تأیید می‌شود. همچنین با توجه به نتایج این جدول می‌توان بیان کرد که هوش معنوی ($t=3/057$; $p=0/001$) و هوش هیجانی ($t=6/898$; $p=0/001$) بر عملکرد ورزشی تأثیر مثبت و معنی‌داری دارند. نتایج تحقیق همچنین نشان داد که هوش معنوی تأثیر مثبت و معنی‌داری بر هوش هیجانی دارد ($t=24/187$; $p=0/001$). در ادامه به منظور بررسی نقش میانجی هوش هیجانی در تأثیر هوش معنوی بر عملکرد ورزشی ورزشکاران شرکت‌کننده در بیست و هفتمین المپیاد فرهنگی-ورزشی دانشگاه فنی و حرفه‌ای از آزمون سوبل استفاده شد که پس از جاگذاری مقادیر مربوطه در فرمول سوبل، نتایج این آزمون به دست آمد که نتایج آن در جدول ۵ گزارش شده است.

جدول ۵. نتایج آزمون سوبل

Table 5. Sobel test results

آماره سوبل Z	خطای انحراف استاندارد standard deviation error	p
9.390	0.049	0.001

با توجه به نتایج جدول ۵ در سطح اطمینان ۹۵ درصد، با توجه به اینکه مقدار آماره سوبل، بزرگ‌تر از ۱/۹۶ ($9/390$) و معنی‌داری آن کمتر از ۰/۰۵ ($p=0/001$) است، می‌توان بیان کرد که هوش هیجانی می‌تواند در تأثیر هوش معنوی بر عملکرد ورزشی ورزشکاران شرکت‌کننده در بیست و هفتمین المپیاد فرهنگی-ورزشی دانشگاه فنی و حرفه‌ای نقش میانجی ایفا کند.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل تأثیر هوش معنوی بر عملکرد ورزشی با نقش میانجی هوش هیجانی در ورزشکاران شرکت‌کننده در بیست و هفتمین المپیاد فرهنگی-ورزشی دانشگاه فنی و حرفه‌ای انجام شد. نتایج تحقیق نشان داد که هوش معنوی بر عملکرد ورزشی تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد. این قسمت از نتایج تحقیق با بخشی از نتایج تحقیقات حسن و همکاران (۲۰۲۳)، حاجی‌پور

و صفائی (۲۰۲۳) و اوزسری و ایلکیم (۲۰۲۱) همسو می‌باشد (hajipoor & safaei, 2023; Hassan, 2023; Özşarı & İlkim, 2021). حسن (۲۰۲۳) نشان داد که هوش معنوی بالا، پیش‌بینی‌کننده موفقیت بالای ورزشکاران است (Hassan, 2023). حاجی‌پور و صفائی (۲۰۲۳) هم بیان کردند که هوش معنوی رابطه مثبت و معنی‌داری با مدیریت عملکرد کارکنان ادارات ورزش و جوانان خراسان جنوبی دارد (hajipoor & safaei, 2023) و اوزسری و ایلکیم (۲۰۲۱) هم نشان دادند که بدمینتون‌بازانی که دارای هوش معنوی بالاتری نسبت به رقبای خود بودند، از شانس بیشتری برای برد برخوردار بودند (Özşarı & İlkim, 2021). در تبیین این بخش از نتایج تحقیق می‌توان بیان کرد که هوش معنوی جنبه‌های بیرونی هوش را با جنبه‌های درونی معنویت تلفیق می‌کند و ظرفیت خارق‌العاده‌ای در فرد ایجاد می‌کند، به گونه‌ای که می‌تواند معنویت را به شکلی کاربردی مورد استفاده قرار دهد. در واقع افراد با هوش معنوی بالا توانایی مقابله و تعامل با مشکلات را دارند و با خودآگاهی و عشق و علاقه و با تأکید بر سجایای اخلاقی قادر هستند سطح بالایی از عملکرد ورزشی را از خود نشان دهند.

دیگر نتایج تحقیق نشان داد که هوش هیجانی بر عملکرد ورزشی تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد. این قسمت از نتایج تحقیق با بخشی از نتایج تحقیقات زاجونز و همکاران (۲۰۲۴)، نظریوری و اقدسی (۲۰۲۴) و کشاورز و همکاران (۲۰۲۳) همسو می‌باشد (Keshavarz et al., 2024; Nazarpouri & Aghdasi, 2024; Zajonz et al., 2024). زاجونز و همکاران (۲۰۲۴) در تحقیق خود بیان کردند که هوش هیجانی موجب بهبود در کارآیی مربی‌گری مربیان ورزش‌های انفرادی می‌شود (Zajonz et al., 2024). نظریوری و اقدسی (۲۰۲۴) بیان داشتند که بین کشتی‌گیران نخبه و غیرنخبه در متغیرهای هوش هیجانی تفاوت معنی‌داری وجود دارد (Nazarpouri & Aghdasi, 2024) و کشاورز و همکاران (۲۰۲۳) نیز تأکید کردند که هوش هیجانی نقش مؤثر و مهمی در مدیریت عملکرد فدراسیون دوچرخه‌سواری دارد (Keshavarz et al., 2023). این بخش از نتایج تحقیق را چنین می‌توان تبیین کرد که در واقع میادین ورزشی یکی از مواردی است که هوش هیجانی در آن‌ها باعث افزایش احتمال موفقیت می‌شود. کنترل هیجان‌ها در ورزشکاران بسیار مهم است زیرا گاهی عدم کنترل هیجانی ورزشکار، به کلی عملکرد او را تحت تأثیر قرار می‌دهد. بارها مشاهده شده است که ورزشکاری با داشتن تمرین‌های مناسب در صحنه مسابقه نمی‌تواند نتیجه مورد انتظار را کسب کند؛ چرا که تمرکز و تسلط او بر بازی کاهش می‌یابد، بنابراین در حین رقابت‌ها که کنترل هیجان‌های ورزشکاران و رقبایشان بسیار بر عملکردشان مؤثر است، تقویت هوش هیجانی می‌تواند باعث کارایی بیشتر و موفقیت ورزشکاران شود. بنابراین ورزشکارانی که دارای توانایی‌هایی نظیر سازگاری با اضطراب و کنترل آن، اعتماد به نفس و تمایل به رقابت هستند، توانایی بالایی برای تنظیم و دسترسی به اهداف دارند و سطح بالایی از تمایلات امیدوارکننده، خوش‌بینی و کمال‌گرایی را دارا هستند. همچنین هوش هیجانی در جنبه‌های مختلف ورزشی اهمیت دارد. برای مثال در تغییر احساسات و هیجان‌های هم‌تیمی‌ها یا حریف، یا احساس یک شخص نسبت به خودش در هنگام تمرین، که آیا در تمرین آمادگی لازم را به دست آورده‌ام یا خیر، می‌تواند شرایط را برای ارائه عملکرد ورزشی بهتر فراهم کند.

نتایج تحقیق همچنین نشان داد که هوش معنوی تأثیر مثبت و معنی‌داری بر هوش هیجانی دارد. این قسمت از نتایج تحقیق با بخشی از نتایج تحقیقات لپرز و همکاران (۲۰۲۵)، ابراهیم و همکاران (۲۰۲۲) و کیانی و بهرامی (۲۰۲۰) همسو می‌باشد (Ibrahim et al., 2022; Kiani, 2020; Lepers et al., 2025). لپرز و همکاران (۲۰۲۵) نشان دادند که هوش هیجانی با بهبود مسیرهای طولی استرس ادراک شده و کنترل در بین ورزشکاران مرتبط است (Lepers et al., 2025). ابراهیم و همکاران (۲۰۲۲) بیان کردند که هوش هیجانی می‌تواند بر هوش معنوی تأثیر معنی‌داری بگذارد و هوش هیجانی نیز نقش میانجی را بین هوش معنوی و سلامت روانی ورزشکاران ایفا می‌کند (Ibrahim et al., 2022) و کیانی و بهرامی (۲۰۲۰) نیز نشان دادند که بین هوش معنوی و هوش هیجانی رابطه معنی‌داری وجود دارد (Kiani, 2020). این بخش از نتایج تحقیق بیان می‌کند که افرادی که از هوش معنوی بالاتری برخوردارند، مؤلفه‌های هوش هیجانی بالاتری نیز می‌توانند داشته باشند. به طور مثال آن‌ها در مقایسه با سایر افراد آگاهی و شناخت بیشتری نسبت به مهارت‌ها و همچنین ضعف‌های خود دارند، می‌توانند کنترل مناسبی بر احساسات خود در شرایط حساس مسابقات ورزشی داشته باشند و تصمیمات مناسب‌تری بگیرند و همچنین مهارت‌های اجتماعی بالایی دارند و به راحتی می‌توانند با اجتماع و

محیط پیرامون خود ارتباط مثبتی برقرار کنند.

بخش دیگری از نتایج تحقیق نشان داد که هوش هیجانی می‌تواند در تأثیر هوش معنوی بر عملکرد ورزشی ورزشکاران شرکت‌کننده در بیست و هفتمین المپιάد فرهنگی-ورزشی دانشگاه فنی و حرفه‌ای نقش میانجی ایفا کند. در رابطه با این قسمت از نتایج تحقیق، پژوهشی که به طور مستقیم به نقش میانجی هوش هیجانی در تأثیر هوش معنوی بر عملکرد ورزشی بپردازد، انجام نشده است ولی پژوهش ابراهیم و همکاران (۲۰۲۲) را می‌توان تا حدودی با این بخش از نتایج تحقیق مرتبط و همسو دانست که در تحقیق خود نشان دادند که هوش هیجانی نقش میانجی را بین هوش معنوی و سلامت روانی ورزشکاران ایفا می‌کند (Ibrahim et al., 2022). این بخش از نتایج تحقیق را چنین می‌توان تبیین کرد که آگاهی و توانایی درک هیجان‌های دیگران قدرتی را برای رسیدن به اهداف موفقیت‌آمیز در افراد فراهم می‌کند و مربیان و بازیکنان می‌توانند روح تیمی و محیط ورزشی پربازدهی را ایجاد کنند. همچنین افرادی که هوش هیجانی بالایی دارند بهتر می‌توانند توانایی خود را از قوه به فعل درآورند و توانایی‌ها، نقاط قوت و ضعف هیجانی‌شان را بشناسند؛ زیرا این مهارت‌ها هستند که رفتارها و عملکرد ما را تعیین می‌کنند. بنابراین ورزشکاران برای این که بتوانند هیجان‌های خود را کنترل کنند، می‌توانند به عنوان راهبرد افزایش عملکرد موفقیت‌آمیز از مؤلفه‌های هوش هیجانی و هوش معنوی استفاده نمایند.

به طور کلی اغلب ورزشکاران قوی به آموزش هوش هیجانی نیاز دارند و این نیاز از مشکلات روانی سرچشمه نمی‌گیرد، اما برای ارتباط بهتر بین جسم و ذهن و به منظور کارایی بهتر و موثرتر باید به یادگیری این مهارت‌ها بپردازند. به هر حال تلفیق مهارت‌های جسمانی و توانایی هیجانی در ورزش می‌تواند در سوق دادن افراد به سوی دستیابی به هدف، کارساز و مفید باشد. شناخت و ارتباط میان ویژگی‌های روانی و هوش هیجانی ورزشکاران نه تنها می‌تواند مربیان ورزش را در انتخاب بازیکن و واگذاری مسئولیت‌های مختلف و درک رفتار و چگونگی برخورد با آن‌ها کمک کند، بلکه به رعایت اخلاق ورزشی نیز می‌تواند کمک کند. به عبارت دیگر؛ می‌تواند از بروز رفتارهای غیر ورزشی به منظور بردن مسابقه، انجام اعمالی که باعث آسیب به دیگران می‌شود پیشگیری کند. بر اساس نتایج تحقیق می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که ورزشکارانی که از هوش بالایی برخوردارند و بر توانایی‌ها و مهارت‌های خود شناخت بیشتری دارند، می‌توانند عملکرد ورزشی بهتری داشته باشند. بنابراین پیشنهاد می‌شود که جهت بهبود عملکرد ورزشی ورزشکاران به زمینه تفکر کلی و بعد اعتقادی، خودآگاهی و عشق و علاقه، پرداختن به سجایای اخلاقی و توانایی مقابله و تعامل با مشکلات در بین ورزشکاران توجه ویژه‌ای شود، همچنین پیشنهاد می‌شود مربیان و مسئولین مربوطه جهت بهبود عملکرد ورزشی ورزشکاران به نکات مهمی مانند خود انگیزی، خودکنترلی، خودآگاهی، همدلی و مهارت‌های اجتماعی ورزشکاران بیش از پیش توجه کرده و اقدام به تقویت آن‌ها کنند و همچنین با دادن آزادی عمل بیشتر موجب بروز خلاقیت‌های بیشتر در ورزشکاران و در نهایت موجب بهبود عملکرد آن‌ها شوند.

منابع

- Abdolzadeh, H. (2023). The relationship between emotional intelligence and personality types with different levels of shooter performance. *Mind, Movement, and Behavior*, 2(1), 101-113. <https://doi.org/10.22034/mmbj.2023.55979.1033> (Persian)
- Aydin, E. (2019). The Effect of Spiritual Intelligence and Optimistic on Creativity in Team and Individual Sports Activities of Trabzon University Students. *Asian Journal of Education and Training*, 5(3), 397-402.
- Bashokouh Ajirloo, m., & naserpour, m. (2022). Monitoring the effect of social bundling on the immediate purchase of sports products; The mediating role of shopping madness and emotional intelligence. *Sport Management Studies*, 14(75), 147-170. <https://doi.org/10.22089/smrj.2022.12591.3633> (Persian)

- Carson, M., Wallhead, T., & Simonton, K. L. (2025). Exploring the emotions and emotional antecedents of lower skilled female middle school students in differing curricular approaches to teaching physical education. *Movement & Sport Sciences-Science & Motricité*.
- Charbonneau, D., Barling, J., & Kelloway, E. K. (2001). Transformational leadership and sports performance: The mediating role of intrinsic motivation 1. *Journal of applied social psychology*, 31(7), 1521-1534.
- Charest, J., & Grandner, M. A. (2022). Sleep and athletic performance: impacts on physical performance, mental performance, injury risk and recovery, and mental health: an update. *Sleep medicine clinics*, 17(2), 263-282.
- Cherniss, C., Goleman, D., Emmerling, R., Cowan, K., & Adler, M. (1998). Bringing emotional intelligence to the workplace. *New Brunswick, NJ: Consortium for Research on Emotional Intelligence in Organizations, Rutgers University*, 1-34.
- Deol, N. S., & Singh, D. (2017). Spiritual intelligence in basketball performance: identifying performance indicators. *American Journal of Sports Science and Medicine*, 5(4), 69-74.
- Emmons, R. A. (2000). Spirituality and intelligence: Problems and prospects. *The international journal for the psychology of religion*, 10(1), 57-64.
- Gatsis, G., Strigas, A., & Ntasis, L. (2017). Contribution of emotional intelligence to taekwondo athlete's performance. *Journal of Physical Education and Sport*, 21, 1976-1980.
- Gholamveis, S., & Hasanali, M. (2024). The Effect of Emotional Intelligence and Spiritual Intelligence on the Performance of Veterans and Disabled Athletes Via Structural Modeling. *Power System Technology*, 48. <https://doi.org/10.52783/pst.359>
- Gholizadeh Tehrani, N., Nourian, M., & Shahmohammadi, N. (2017). The impact of emotional intelligence instruction on emotional intelligent improvement in students of Islamic Azad University, Tehran Medical Branch in 2014-2015. *Medical Science Journal of Islamic Azad University-Tehran Medical Branch*, 27(1), 32-39. (Persian)
- Guszkowska, M., & Wójcik, K. (2021). Effect of mental toughness on sporting performance: Review of studies. *Baltic Journal of Health and Physical Activity*, 13(7), 1.
- Hajipour, E., & Safaei, I. (2023). Investigating the relationship between spiritual intelligence and creativity of sports and youth department employees: Mediating role of conflict management. *Management and Entrepreneurship in Sport*, 1(1), 35-49. <https://doi.org/10.48301/jmes.2023.170875> (Persian)
- Hassan, A. A. S. (2023). The components of the spiritual intelligence predicting the mental toughness and emotional creativity for the university students. *Education Research International*, 2023(1), 1631978.
- Hwang, S., Kim, B., & Kang, H. (2021). The development of emotional intelligence scale in sport coaching. *Korean Journal of Sport Science*, 32(1), 126-137.
- Ibrahim, N., Sanuddin, N. D., Zohri, M., Salim, S. S., & Mohamad, N. I. (2022). Can physical activity and emotional intelligence control psychological well-being of counseling clients in Malaysia during the Covid-19: Spiritual intelligence as a mediator. *Journal of Positive School Psychology*, 6.(۳)
- Ismail, K., Nopiah, Z. M., & Rasul, M. S. (2020). Emotional intelligence and work performance among vocational teachers. *Journal of Technical Education and Training*, 12(3), 106-117.
- Keshavarz, M. j., Amirhosseini, S. E., & Nowzari, V. (2023). Presentation of the performance management model based on the structural-interpretive approach with the mediating role of emotional intelligence (Case of study: Cycling Federation). *Journal of Educational Psychology Skills*, 1.(۴) ۱۹-۵۵ <http://sanad.iau.ir/fa/Article/953464> (Persian)
- Kiani, M., Bahrami, S. (2020). The structural model of relationships between emotional intelligence and spiritual intelligence with job performance, a case study: employees of sports and youth departments in Kermanshah province. *Management and organizational behavior in sports*, 1(9), 75-85. <http://sanad.iau.ir/fa/Article/1045807> (Persian)
- Lepers, E., Levillain, G., Martinent, G., & Nicolas, M. (2025). Impact of emotional intelligence on longitudinal trajectories of perceived stress and control among athletes in sports competitions. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 1(aop), 1-10.
- Nazarpouri, S., & Aghdasi, M. (2024). A Comparison of Emotional Intelligence, Self-Efficacy, and Time Perspective Dimensions Between Elite and Non-Elite Wrestlers. *Sport Psychology Studies*, 13(48), 55-74. <https://doi.org/10.22089/spsyj.2024.14287.2375> (Persian)

- Nichols, B., & Smith, J. (2022). For the money or the thrill of the game: the financial performance of national basketball association arena sponsors. *Journal of Accounting, Business and Management (JABM)*, 29(2), 77-91.
- Özsarı, A., & Ilkim, M. (2021). Investigation of the spiritual intelligence features of physically handicapped badminton players in terms of various variables. *International Journal Of Life Science And Pharma Research*, 14, 29-35.
- Prasetyo, P., Yendrizal, Y., Emral, E., Bahtra, R., & Zarya, F. (2023). Optimization of Leg Muscle Power, Emotional Intelligence, and Achievement Motivation to Improve Football Performance. *International Journal of Multidisciplinary Research and Analysis*, 06. <https://doi.org/10.47191/ijmra/v6-i6-35>
- Putra, R., Natuna, D. A., & Baharam, M. (2019). The Contribution of Spiritual Intelligence and Principal's Accountability The Performance Of Sports Teachers In Junior High School, Kecamatan Tualang, Siak. *Jurnal JUMPED (Jurnal Manajemen Pendidikan)*, 7(1), 76-82.
- Safari Jafarloo, H. R., Ghorbani, M. H., & Zareian, H. (2018). Modeling the Effect of Spiritual Intelligence and Attitude toward Entrepreneurship on Entrepreneurial Intention among students of sport sciences. *Sport Management Studies*, 9(46), 213-230. (Persian)
- Sánchez-Álvarez, N., Berrios Martos, M. P., & Extremera, N. (2020). A meta-analysis of the relationship between emotional intelligence and academic performance in secondary education: A multi-stream comparison. *Frontiers in psychology*, 11, 1517.
- Shahan, M. F., Ali, A., & Rasool, M. (2023). Assessing emotional intelligence and academic performance among male field hockey varsity student athletes and non-athletes. *Journal of Development and Social Sciences*, 4(3), 371-381.
- Udayar, S., Fiori, M., & Bausseron, E. (2020). Emotional intelligence and performance in a stressful task: The mediating role of self-efficacy. *Personality and Individual Differences*, 156, 109790.
- Yarayan, Y. E., İlhan, E. L., Esentürk, O. K., Arı, Ç., & Gülşen, D. B. A. (2023). Does emotional intelligence affect mental toughness in physically disabled athletes? *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 231-242.
- Zajonz ,P., Lautenbach, F., & Laborde, S. (2024). Emotional intelligence training for sports coaches—evaluation of a time-effective online intervention and its effects on coaching efficacy. *Journal of Applied Sport Psychology*, 36(5), 722-739.